

مافه کانی پیغه مبهری خوشه ویست d باوهر

باوهره ارانهوه

م/ عبید محمد امین

پیش نویژو وتار خوینی

مرگه وتی (مجمع) له چه مچه مال

باوک و مال و مندالی و هه موو خه لکی
به گشتی.

هاوه لی خوشه ویست (عومهری کوری

خطاب) C به پیغه مبهری خودای d

فه رموو: (لأنت أحب إلي من كل شيء إلا
من نفسي، فقال النبي d : لا، والذي

نفسی بیده حتی أكون أحب إليك من

نفسك، فقال له عمر C : والله لأنت

أحب إلي من نفسي، فقال d : الآن

یاعمر^(۲).

واته: ئه ی پیغه مبهری خوا d به راستی

تو لای من له هه موو که س خوشه ویست

تری جگه له نه نفسی خوم، پیغه مبهری

خوشه ویست d فه رمووی: نه خیر سویند

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة

والسلام على نبينا محمد وعلى آله

وصحبه أجمعين *

مافی یه که م: پیغه مبهری خوامان d

خوشتربویت له خویمان و دایک و باوک و

مال و مندالمان و هه موو خه لکی.

پیغه مبهری خوا d ده فه رمیئت:

(لا يؤمن أحدكم حتى أكون أحب إليه من

والده وولده والناس أجمعين)^(۱).

واته: هیچ که سیک له ئیوه باوه پری ته و او

دامه زراو نییه و باوه پردای راسته قینه نییه

تا من خوشه ویستر نه بم لای له دایک و

(۲) رواه البخاري: ۶۲۵۷ .

(۱) (رواه البخاري: ۱۵، ومسلم: ۴۴) .

یه که میان: نه ویه که خواو
پیغه مبه ره که ی d خوشه ویست تر بیت
به لایه وه له هه موو خه لکی زیاترو هیچ
که سی به نه دازه ی نه وان خوش نه ویت.

هاوه لانی پیغه مبه ری خوا d به راستی
باوه پرداری راسته قینه بوون بویه
پیغه مبه ری خویان d زور خوش
ده ویست، نیمه ش به یارمه تی خوا چه ند
نمونه یه که ده هیئینه وه تا به ته وای
بۆمان ده بکه ویت که نه وان باوه پرداری
راسته قینه بوون و شیرینی و چیژی
باوه پریان کردبوو، خوی گه وره لییان
پازی بی و له به هه شتدا له گه ل
پیغه مبه ران و نه و هاوه له به پیزانه دا کۆمان
بکاته وه.

نمونه ی یه که م: کاتییک پیغه مبه ری
خوشه ویست d له سه رمینه ره وه
فه رمووی: ﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ عَبْدًا بَيْنَ أَنْ يَخْلُدَ
فِي الدُّنْيَا، وَبَيْنَ مَا عِنْدَ اللَّهِ، فَاخْتَارَ مَا عِنْدَ
اللَّهِ﴾ کی أبو بکر بکاء شدیداً، وقال :
نفديک بأبائنا وأمهاتنا یارسول الله d ﴿٤﴾.

به و خوییه ی گیانی منی به دهسته باوه پرت
ته و او دامه زراو نییه هه تا من خوشه ویست
تر نه بم لات له نه فسی خویشت زیاتر،
پیشه و (عمر بن الخطاب) C
فه رمووی: سویند به خوا ئیستا تو
خوشه ویست تری لام له نه فسی خوم،
پیغه مبه ری خوا d فه رمووی: ئا ئیستا
باوه پرت ته و او نه وای عومه ر .

ئهم دوو فه رمووده یه به لگه یه کی پوون و
ئاشکرایه له سه ر نه وای خوشویستنی
پیغه مبه ری خوا d بنچینه یه کی زور
گه وره و گرنگه و باوه پرداری راسته قینه
ده بیت پیغه مبه ری خوی d له خوی و
هه موو خه لکی سه ر زه وی خوشتر بویت
نه و کاته باوه پرداری راسته قینه یه وه که
پیغه مبه ری خوشه ویست d ده فه رمیت:
(ثلاث من کن فیہ وجد بہن حلاوة الإیمان:
أن یكون الله ورسوله d أحب إليه ما
سواهما) (٣).

واته: سی شت هه یه هه رکه سییک نه م سی
شته ی تیدا بیت نه وه شیرینی باوه پری
چه شتووه:

(٤) (رواه البخاري: ٤٥٤) .

(٣) (رواه البخاري: ١٦، ومسلم: ٤٣) .

واته: بیگومان خوی گه وره بنده یه کی
 سه رپشک کرد له نیوان نه وهی که هه تا
 هه تایه له دنیا دا بمینیتته وه له گه ل
 نه وهی که لای خوی په روه ردگار، واته:
 به به هشتی په روه ردگار، نه و بنده یه یش
 نه وهی لای خوی په روه ردگاری هه لېژارد.
 پیشه وای خوشه ویست ابو بکر الصدیق
 C دهستی کرد به گریان و زور به کول
 گریاو فهرمووی: دایک و باوکمان به فیدات
 بی نه ی پیڼغه مبهري خوا d .

نمونه ی دووهم: له (صلح الحدییه) دا
 نیردراوی کافره کان (عرو بن مسعود)
 وویستی دهست بدات به پیشی پیروزی
 پیڼغه مبهري خواوه d له کاتیکدا قسه ی
 له گه لدا ده کرد.

هاوه لی خوشه ویست (غیره بن شعبه)
 C نوکی شمشیره که ی دا به دهست
 (عرو بن مسعود) داو پیی فهرموو:
 دهستت دوور بخه روه وه له پیشی
 پیڼغه مبهري خوی d نزیك مه خه روه
 نه گینا دهستت ده برېم و نایه لم جاریکی تر
 به سه لامه تی دهستت بگه ریتته وه لات،
 واته: دهستت ده برېم.

کاتیک (عرو بن مسعود) ی بی باوه ر
 گه رایه وه بو لای بی باوه رپه کانی شاری
 مه ککه پیانی ووت: (سویند به خوا نازانم
 نه مانه چ کومه لیکن چهنده ها جار به
 وه فدی چوومه بو لای پاشاکان و به
 وه فدی چوومه بو لای قه یسهری پاشای
 روم و کیسرای پاشای فارس و نه جاشی
 پاشای حه به شه سویند به خوا هیچ
 پاشایه کم نه بینووه که هاوه ل و
 هاوړیکانی به گه وره ی بزانون و ریزی بو
 دابنن به نه ندازه ی نه و ریزو گه وره ییه ی
 که هاوه لانی (محمد) d له موحه مه دی
 ده گرن.

سویند بیت به خوا نه گهر محمد تفو
 هاوشیوه ی تف فری بدات نه و بیگومان
 ده که ویتته له پی یه کیک له هاوه لانیه وه،
 نه و هاوه لیش نه و تفه ده هیئتته ده م و
 چاوو پیستیدا.

هر کاتیک فهرمانیان پی بکات یه کسه ر
 هاوه له کانی فهرمانه که ی جی به جی
 ده که ن.

کاتیک دهست نویژ بگریت دوور نییه
 له سهر ئاوی دهست نویژه که ی بکه نه شهر
 له ناو خویاندا، کاتیک له خزمه تیدا قسه

بکهن دهنگيان نزم دهکه نه وه، ئه وه نده گه وره به پريزه لای هاوه له کانی ناتوانن پر به چاو ته ماشای بکهن له بهر ئه وه ی زور به پريزه لایان و شهرمی لی ده کهن خوی گه وره له و هاوه له خو شه ویستانه پازی بیټ^(٥).

نمونه ی سییه م: هاوه لی خو شه ویست (عبدالرحمن بن عوف) C ده فه رمیټ:

له جهنگی به دردا وه ستابووم له ناو پریزدا ته ماشای لای راست و چه پی خوم ده کرد، ته ماشام کرد من له نیوان دوو میرد مندالی پشٹیواناندام، تازه پی ده گه یشتن، یه کیکیان دهستی دایه که له که مه وه ووتی: ئه ی مامه (ابو جهل) ده ناسی؟ عبدالرحمن C ده فه رمیټ: ووتم به لی چ کارت به (ابو جهل) هیه؟

میرد منداله که فه رمووی: هه والم پی دراوه که (ابو جهل) جوینی به پیغه مبه ری خوا d داوه سویند به و خوییه که گیانی منی به دهسته ئه گه ر بیبینم نابیت لاشه م له لاشه ی جیا بیته وه هه تا وه کو ئه وه مان که کو تایی به ژيانی هاتوو به رمیټ، واته: یان ده بیټ به کوژی یان ده یکوژم.

پیشه و (عبدالرحمن) C ده فه رمیټ: زور سه رم سوپما له قسه ی ئه و میرد منداله ئه و میرد منداله ی تریش هه مان قسه ی میرد منداله که ی تری کرد، منیش چاوم گیپرا (ابو جهل) م بینی له ناو خه لکیدا ده گه پرا.

ووتم: ئایا نابینن ئه وه ئه و پی او هیه که ئیوه هه والی ده پرسن.

هه ردووکیان په لاماریان دا به شیم شیره که یان له گه لی دا جهنگان هه تا (ابو جهل) یان کوشت، پاشان هه رییه کی که له وان ده یووت من کو شتم^(٦).

نمونه ی چواره م: هاوه لی خو شه ویست (ید بن دثنه) C کاتی که بی باوه ره کانی شاری مه که به دیل گرتبوویان سزایه کی زور توندو تیژیان ده دا (ابو سفیان) C ئه و کاته باوه ری نه هیئا بوو ووتی: سویند ده ده م به خوا ئه ی زهید ئایا پیټ خو شه که موحه مه د d لای ئیمه بیټ و بده یان له ملی تو ش له ناو مال و مندالی خو تا بیت؟

زهیدی خاوه نی باوه ری راسته قینه فه رمووی: سویند به خوا پی م خو ش نییه

(٥) (رواه البخاري: ٢٥٨١) .

(٦) (رواه البخاري: ٢٩٧٢) .

که محمد d ئیستا له جیی من بی‌و
درکێک بچیت به جیگایه‌کیداو منیش له
نیو مال و مندالی خۆمدا دانیشتم^(۷).

نمونه زۆره به‌لام ناتوانین لێره‌دا باسی
بکه‌ین ئه‌وه‌نده‌ی که باسمان کرد به‌سه
بو که‌سیک که به پاستی پیښمبه‌ری
خوای d خوش بویت.

پیښمبه‌ری خوا d ده‌فه‌رمیت:
(المرء مع من أحب)^(۸).

واته: ئاده‌میزا له دونیادا کیی خوش
بویت له پاشه‌پوژدا له‌گه‌ڵ ئه‌ودایه.
ده تۆش ئه‌ی موسلمانێ شویکه‌وته‌ی
پیښمبه‌ری خوا d به‌ دل و به‌گیان
پیښمبه‌ری خوشه‌ویستت d خوش بویت
به ئومیدی ئه‌وه‌ی (إنشاء الله) له
پاشه‌پوژدا له‌گه‌ڵ ئه‌ودا بیت و له‌گه‌ڵ
ئه‌ودا هه‌شر بکرییت.

**وصلی الله علی نبینا محمد
وعلی آله وصحبه وسلم.**

(۷) ترجمه الطبرانی فی المعجم الکبیر : ۲۵۹ / ۵، وأبو

نعیم فی الحلیة: ۱ / ۲۴۶.

(۸) (رواه البخاری: ۵۸۱۸).